

Duba Gyula

„NE ALUDJ, MEGJÖTT A BÁTYÓ”

(Rregényrészlet)

Pozsonyba a hónap végén ért el április hóbertos kedve, rázúdult széles indulatainak lavinája. Tavaszi nyugalommal készült a rohamra, enyhe fuvallatokkal és derűs szélcsenddel, felmelegedés és lehűlés harmonikusan változó sorrendjében múlatta a napokat. Az időjárás tehát nem érdemelte a bolondos április jelzőt. Az utolsó héten azonban fenekestül felfordult a világ. Váratlan gonosz metamorfózisnak, megdöbbenéssel tapasztalt és nehezen elviselt rendellenességeknek ördöge vette birtokba a várost. A tereken a globális felmelegedés kísérteteinek árnyai csapongnak, s az utcákon hóbertos szelek fújnak, mindenféle irányból fújnak, senki nem tudja, honnan jönnek és merre távoznak. Az égen kisebb-nagyobb gomolyfelhők rohannak, nemcsak a sietségük, hanem változó nagyságuk és színük is hozzájárul, hogy az emberek hontalan menekülőknak véljék őket. Egyik-másik vakítóan patyolattiszta és hófehér, s a következő már pizkosszürke, mint egy égő város füstje, majd fenyegetően sötétbarna, szinte fekete felhőrongyok jönnek, a dízelmotorok sűrű kipufogógázaihoz hasonlóak, ezekből időnként gyors, hideg záporok zúdulnak alá, bőven eláztatva minden élő és holt dolgot. Egyszóval: pocsék idő! Az üzleti szellemtől duzzadó és bizakodó presszó- és pubtulajdonosok a Ventur meg az Úri utcában, az óvárosi Fő téren már kirakták turistahívogató asztalaikat, ernyőiket és műanyag székeiket, az ítéletidőben kénytelenek fejvesztetten lecsukni színes ernyőiket, hogy el ne repüljenek a két fekete varjúval, melyek rekedten károgva, vadászbombázókként szállnak az utcák hosszában, mintha eljövendő borzalmas napokat és a tél orv visszatérését jósolnák a megdőbent járókelőknek.

Mindenki kénytelen birkózni a széllel. Verekedni a mozgás jogáért, a haladás esélyéért, s közben szidni a fény és a homály idegölő játékát, felragyogó napsütés és váratlan borulat kiszámíthatatlanságát; az áldásként kisugárzó langymeleg sugarak és jegesen zuhogó permetek kavargó hullámzását. Akinek menni kell, dolgait intézni, kénytelen birkózni a szelekkel, ám sétálni ilyen időben jószerével esztelen-

ség! A férfi szokásos késő délutáni szemléjét tartja az utcákon. Egykori boldog határjárások kései örökségének minősítve útjait. Végzi mindennap, egyrészt egészségügyi szempontokat véve figyelembe, intenzív járás és elég mozgás, jó levegő és friss szemlélődés tartja életben a nyugdíjast, másrészt szüksége van rá, hogy kiszabaduljon a lakásból, meg ne bolonduljon! Előrehajolva jár, nehézkesen, szemben a széllal, ám nem fáradtan, bírja a strapát, gondot az okoz, hogy a kalapját nem engedheti el egy pillanatra sem, mert elszállna a varjak után. A komor madarakhoz repülne az Egyetemi Könyvtár irányába, ahol a magyar diétákat tartották egykor, ahonnan Csokonai Vitéz, a költő s a másik óriás, Petőfi küldte tudósításait.

Ilyenkor egyszerű dolgok járnak eszébe, melyekre általában ügyet sem vetünk. Míg jobbával kalapját tartja, a szélfúvással való tapasztalataira gondol. Milyen neveléses esetlenül rohanni a gonoszul guruló kalap után! Majd a borús élmény: régen egyszer ligetfalui alberlete felé igyekezve télen és éjfél tájt, az Öreg hídról a Dunába fújta vadonatúj szürke kalapját a szél. Első keresetéből vette, majdnem megsiratta. S a kalapok filozófiája eszébe juttatja az időt. Számos év óta s szinte mindennap ezeken az utcákon jár. A városkép annyira ismerős, amennyire ismeretlenek számára a külvárosok. A lakás belvilága után a négyzetkilométernyi óváros a külvilága, változásai már fel sem tűnnek, alakulásuk mindennapjaiban látja őket, apró elmozdulásokat, nüánsnyi alakulásukat, ahogy a velünk együttélők időbeli fejlődését, már észre sem veszi. Most is a látszólagos örökkévalóság és időtlenség kő-, tér- és utcakomplexumában birkózik a széllal. Az író most azt mondaná: az idő mi magunk vagyunk!

S egyszerre úgy látja, hogy az idő valahogy más is, mintha önmagunktól is elidegenítene. Míg a kőrengeteg s a tárgyi világ, melyben élünk, egyre megszokottabb és mind unalmasabb, s már-már azonosul velünk, a benne zajló élet fordított arányban mozog. Egyre több ismeretlen jön velünk szemben s mind kevesebb ismerős. Mintha nőne körülöttünk az idegenség. Volt idő, egykor régen, amikor száz lépés után már közeli arcot pillantott meg, s kétszáz lépés után baráttra talált. Tíz percen belül meg kellett állnia, valakivel szót váltani. Így volt ez évtizedekig. Aztán nőni kezdtek a távolságok, s hosszabbodni az időszakok, az ötpercek negyed-, majd félórakká tágultak, és kilométereket menetelhetett anélkül, hogy a nevén szólítsák, tisztes távolságokat kellett bejárnia, hogy ráköszönjenek. Ma már statisztikát készíthetne arról, hány ismerős arc jut egy idegenre, s mennyi fej

közül bukkan ki egy barát fizimiskája. Nagy aránytalanságokra derülne fény! Egykor talán három-négyszáz idegen, majd hat-hétszáz, míg egy ismerős, s ma talán jó néhány ezer. Akár tízezer is. Teli külföldi színnel, távoli vonással, érthetetlen beszéddel, idegen halandzsával. S ha az arcok életkorával ugyanezt tennénk, még inkább felborulnának az arányok, az idő bennünk él, ám a világban is munkál, s felborul általa a valóság...

Uramisten, fohászodik magában, mily egyszerű – és nagyszerű – csoda lehetne, ha a REX régiségkereskedés táján a tömegben váratlanul felbukkanna a költő! Sétálva hátratett kezekkel, mint a határ járásán a beérő termést szemlélő földesúr. Bár ő mindig egyedül jár, nem kíséri intéző, sem tisztartó. Megfigyelhetné, ahogy találkozik a másik lírikussal, őszülő bajusza lekonyuló, tarkóján a pörge kalap alól kitüremkednek dús hajzatának szürke hullámai, messziről ránevet a költő földesúrra, s találkozáskor vele jókedvűen rikkantja: a Hordóba gyereünk, komám, iszunk egy pofa bort! De hiszen a Hordó sincs már, vadonatúj, csupa üveg épületben, amilyenben az utca másik oldalán üvegfalnak ütközött a katarakta idején, pompás üzletben olasz cipőket árulnak a helyén. Vagy a kultúrfelelős is jöhetne, megtermetten hömpölyögve, kerek arcán szórakozott mosollyal, ráérősen, az alkalomra lesve, kire tegyen epésen ironikus megjegyzéseket. S jöhetnének a többiek, akik, ki tudná, merre, szétszóródtak, vagy már temetőben nyugsznak, akik öregségükre vidékre költöztek, vagy öregek otthonába vonultak, akik a lakásukban ülnek, és egykori idők múlt eseményei felett töprengenek, nehéz járásuk közben a derekukat tapogatják, és nyugtalan éjszakák után, reggelente nyögve ébrednek. Igen, jöhetne vele szembe a régi idők teljes panoptikumuma. Hogy legalább minden kétszáz lépésre és ötszáz idegen arcra jutna egy-egy ismerős. De helyett idegen arcok dandárjai hömpölyögnek feléje, rázúdulnak, és közönyösen elmellőzik, barbár vagy, mint egy inkvizítor, kegyetlen vagy, idő!

Melegebb napok jöttével az Úri meg a Ventur utcában, az egykori Fejér utcában és a Fő téren a szabad ég alatt álló asztalok mellett, műanyag székeken megtermett, sőt határozottan kövér kopasz fiatalemberek ülnek majd világszép csinibabák társaságában, és unatkoznak, nyitott szandáljukból kibújtatott, erős meztelen lábukat felrakva a szemben álló székre. Mintha az egész világ övék volna, olyan otthonosan érzik magukat, vagy mintha legalábbis ellenőriznék a dolgok menetét, bőséges védelmi pénzeket kaszál be érte, kihívóan képviselve új

idők változó formáit és rejtélyes gazdasági viszonyait. Gógösen képviselve a pénz evilági útjait, melyek egyre kacskaringósabbak, s váratlan áradásai sosem azokat úszatják a boldogság szigetei felé, akik a legjobban megérdemelnék. Hosszú szemléje során a férfi annak a szűk térnek a korcs tujafái alá is eljutott, ahol a verébminoritás tanyázik néhanapján. A nyomorék örökzöldeket kegyetlenül hajlongatja, erősen sanyargatja a szél, időnként mintha magányos verébpanasz sírna fel a nyöszörgő lombok között, eléggé bizonytalanul, mégis arra utal, megvan még, él még a minoritás! Kacskaringós utakon hazafelé tart a széllel, meggondolatlanul elengedi a nehéz vaskaput, nagyot döndülve csapódik be utána, még azt hiszik, restelkedik magában, hogy részeg vagyok! Csendben, óvatosan megy fel a lépcsőkön, nehogy ittassanak véljék, olyan korrekt, rendes ember, még gyászol szegény, s miközben kulcsait keresi, a kémlelőnyílás közepén apró pont fénylik, a lyuk közepén, akár egy szem, mely néz, lát és jelez, fényt lát világítani. A lakásban van valaki. Ő az, magától eljött hozzám!

A lánykának lakáskulcsot adott, az iskolából vagy séta közben feljöhhessen, amikor ő nincs otthon. A helyzet tehát váratlan látogatásra utal s annál kedvesebb: Borinak eszébe jutott a bátyó! Kulccsal nyitott ajtót, s ahogy az előszobába lép, a dolgozóból, félhomályból, kis fény ég a szobában, kijön a lányka, és figyelmeztetően szájára teszi a mutatóujját: pszt!

– Filip durmol... – suttogja –, elaludt szegénykém... éjszaka tanult, nagyon fáradt lehet, kimerült, ahogy leült a rekamiéra, helyben elszunnyadt. Olyan jól alszik Filip...

A férfi is, mintha elaludt volna, megnémult. Nem ordít fel sebzetten, nem is kérdez, hallgat, s mintha magában motyogna: hát a Filip... igen, tehát itt van Filip... s a heverőmön jól alszik szegénykém...!

Akkor sem rendül meg jobban, ha a zöld epedákon egy vadkan szendereg. Annyira teltt erejéből, hogy óvatosan bekukkantott a dolgozóba, a zöld heverőn megtermett fiatalember fekszik, halkan szuszogva alszik: hát itt durmol Filip... szegénykém, nagyon fáradt lehet...!

Uramisten, hát Filip valóban van, létezik, tehát nem kigondolt lény, s nem is fantom, legendás árny helyett hús-vér szerzet, látható és megfogható, sőt hallható, halkan pihegve alszik a heverőjén.

A konyhába mennek Borival, nyugodtan aludjon Filip!

– Bátyóóó... – ez a kérő hangja, a férfi magában kolduló akcentusnak nevezi, így kezdi, ha valamire szüksége van, leginkább pénzre,

várja, ez alkalommal mi következik. – Bátyóóó... Filip éhes is volt, nemcsak álmos, vacsora kellene... mit adhatnék Filipnek, ha felébred? A felvágottat meg a sajtot nagyon szereti, friss kiflid van itthon, bátyó?! – Tovább is a kérő hangján beszél, alighanem ellenállhatatlannak véli, lefegyverzi vele a bátyót, így hiszi. Igaza is van, most is! A férfi tehetetlenül nézi, ahogy a lányka, válaszát meg sem várva, kinyitja a hűtőszekrényt, és tartalmát szemrevételezi, majd a spájzban kutat, összeszed mindent, a mélyhűtőt is áttekinti, majd zsákmányát a konyhaszekrény pultjára rakja. Hús deka parizer, ömlesztett Bambi sajt, májkrém, őszibarackízú joghurt, öt kifli és vaj, összességében a bátyó szerény vacsorája és másnapi reggelije, de hát, ha felébred, lakjon jól Filip! Tányérokra rakja, paradicsom nincs, kérdi, se paprika...? Sajnos... mondja reménytelenül, de Bori nem haragszik, nem bánja, hogy kissé hiányos a vacsora, éppen a vitamin hiányzik meg a rostok, a jótévő zöldség, nem baj, kedvesen mosolyog a férfirra, és megnyugtató: elég lesz, ne félj, valamit biztosan hagy neked is Filip!

A férfi erre sem kiált fel sebzetten, megalázott önérzete sem háborog, nem sajnálkozik elvesztett vacsorája és reggelije felett. Csendben várja, mi lesz ebből! Felébred-e egyáltalán Filip? Vagy itt durmol reggelig? Átalussza a zöld heverőjén az éjszakát? Talán álmodik is, Boriról álmodik vagy egy másik lánykáról, vagy a búbos vöcsökről, ki tudná, miről szokott álmodni Filip?! Mindezekről tehát egyelőre semmi biztosat nem tudhatott, olyan dolgok ezek, amelyek más erők és körülmények befolyása alá esnek, amelyekhez ő hozzá nem férhet. S mintha éppen ezt kívánná illusztrálni Bori, ez időben a férfi nemtője s egyben Filip védangyala is, kettős minőségében egyedül lévén a helyzet magaslatán, újabb határozott tevékenységbe kezd.

– Filip... – az alvó fiú fölé hajol, közelről szól hozzá, és halkán ébresztgeti, vigyázva teszi, nem neheztelően, sokkal inkább megértően, mintha indokoltan tartaná a durmolást, mégis sajnálkozna miatta, s bár nincs tekintettel rá, kímélné a fiút, de hát mit tegyen, így szükségyszerű... – ébredj, Filip, ne aludj, megjött a bátyó...!

De az nyugodtan alszik tovább. Aprókat horkant, majd mintha gargalizálna. Egészséges álma van mindenképpen, mély, mint a tengerszemek. Egy pillanatra kinyitja a szemét, de hirtelen be is csukja ismét, hangosan szuszog, nem zavartatja magát. S ekkor a férfiban valahol mélyen, az önérzet és a kétségbeesés érintkezésének határán elégedetlenség kel, ösztönös felindulás támad. A méltánytalanságra való rideg ráébredés, a lányka viselkedéséért érzett sajtó kiséretében,

melyek érzéseit egyszerre fájdalmasan nevetséges színben tüntetik fel. S Bori pompás és csalhatatlan női ösztönnel megérzi, és kérőn ránéz, várja a férfit, hogy engesztelésből talán a kezét is megfogja, talán puhan arcon csókolja a szenvedőt, de semmi ilyet nem tesz, csak a tekintetével kér elnézést, de azt is felületesen, bizalmasan inkább, mert ő már Filiphez tartozik, ez a helyzet, az ő búvőletében leledzik, bármily lusta jószág is az alvó behemót! Annyit azonban megtesz, mintegy múltó érzések nosztalgikus reminiscenciájaként, hogy erélyesebben szól a fiúra: – Filip, kelj fel, ne aludj már...! Behozom a vacsorád!

Nem is csak noszogatja, csalogatva az ébrenlétbe, erősebb fényt gyújt, felkapcsolva az antik csillárt, s az egyszerre vakító fényben a bizonytalanok tűnő részletek valós mivoltukban mutatkoznak. A ficókora azonban mégsem ez hathatott, sokkal inkább a vacsora említése, szinte azonnal, bár nehézkesen nyögve felül, szemét dörzsölve ásitozik, tétován körülnéz, s meglátva a férfit, komoran így szól: – Jó estét...

– Jó estét... – válaszolja az kissé tanácstalanul –, na, hogy aludtunk... jól pihentünk...? – Jóindulatúan próbál kedélyeskedni, de a fickó erre már nem reagál, kevéssé érzékeny.

– De jót aludtam... – magának mondja inkább s némileg a lánykának –, biz' isten mondom, oltárit szundiztam... Álmodtam is, de elfelejtettem, hogy mit... – S azonnal felvidul, ahogy meglátja az asztalon a tálcát a tányérokkal. – Biz' isten... ettől egészen rendbejövök...!

Neki is lát derekasan, fál jószerével. Csak semmi ellenszenv, uram, egyelőre kívánni, eszik a fiatalember, ez a Filip, bár ugyancsak mohón. Vasgyúró alkat, testes, mint egy birkózó, bár talán inkább lomha, akár egy kifejlett bodyguard. Busa fej és vastag combok, némi pocak is, alighanem hízásra hajlamos. Egyszer megkérdezte Borit és Krisztát, mit szólnak ilyen fiúkhöz, új típus, rendszerint kopasz, tetszik nekik? Elmondta, hogy amikor ő fiatal volt, a karcsú, sportos testalkatú és szabályos deltával bíró srácok vonzották a lányokat, a sok hajjal bírók, fejük tetejére „kakast” fésültek, jól táncoltak, és edzeni jártak, hogy van ez most? Kriszta ekkor azt válaszolta: egész helyesek, megbízhatók és erősek, s pénzüik is van...! Hát Filip nem úgy néz ki, mint akinek sok pénze volna, éhes, mint a farkas, oly hatalmasan eszik, hogy inkább kevés pénze lehet. Figyelemre méltó étvággal fogyasztja a férfi étkét, élve az alkalommal, hogy olcsó, mint a kutya vacsorája!, rág és nyel, néha úgy tűnik, inkább csak nyel, s az étel pusztulva fogy, nem is fogy,

hanem szórén-szálán eltűnik. Marad végül egy fél kifli, egy kevéske májkrém, két vékony szelet parizer, de például az ömlesztett Bambi sajt piros műanyag bőre kinyomkodva és laposra hengerelve, üresen hever a tálcán, s akkor Filip elégedetten szól a lánykához:

– Bogárkám... valami innivaló nem akadna...?

S az behozza a konyhából a narancsos üdítőt, komoly kétliteres műanyag flakonban, meg nagy kétdecis poharakat, és Filip kétszer is tölt magának belőle, és derekasan iszik. A hatás látványos, mint aki újjászületett! Álmos tohonyából tette kész privatizőr! Nagy birtoklási kedvvel körülnéz, vidáman hunyorog, és kéri a lánykát, bár inkább parancsként hangzik: gyere ide, Bogárkám, még nem is foglalkoztam veled! Meg is ölegeti, kétszer arcon és egyszer szájon csókolja, s a szép szemű ártatlanság boldogan bújik hozzá, szinte a hóna alá húzódik, s onnan néz ártatlanul és derűsen a férfira, nagy szemmel és ingerkedő tekintettel, szinte mintha szavakkal mondaná: látod, ez Filip, nagy és erős, s így szeret engem! A férfi elhűlve, tanácstalanul nézi őket, szava sincs az egészhez, mondhatnánk, szívszorongva bámul, amennyiben a kifejezésnek – amikor szorong a szív – értelme van. S egyben megsejti, hogy amit eddig érzett, ahogy a lánykára nézett, s amit gondolt, olyan tisztázatlan célú és ismeretlen eredetű viszony lehetett, mintha valamiféle rejtélyes újjászületés volna, mint enyhe tél végén, tavaszvárás idején, amikor a világon még hideg mozdulatlanság uralkodik, ám a földben nyugvó csírák és a fák ágain a rügyek már enyhülést várnak, s később majd titokzatos erőktől ösztönözve nőni kezdenek és megpattannak, s akkor váratlan jön valamilyen végzetserű, mord lehűlés és gonosz visszarendeződés! Hatására a szerencsétlen rügyfakadás megáll, és visszakozik, meghátrál tévedése és lelkes önfeledtsége lendülete elől, és belerokkan vagy belepusztul a rárontó zimankóban. Így érzi magát a férfi az elébe tároló elemi és mindenképpen természetes, fiatalos sugárzásnak és élet-ösztönnek a fényében. A hiteles sugárzás és kézzel fogható életesség elemésztette a csírákat, amelyek kidugták fejüket, és boldogtalanul növekedni próbáltak valahol a bensőjében.

Érthetetlen és értelmetlen titkai a lehajló életág természetének! A metamorfózis nem magára ébredéssel, fájdalmas, ám célszerű viszhúzódással tölti el, hanem esztelen lázadásra készíti: tohonya fickó ez a Filip, vak vagy, te lány?!

A helyzet azonban nem kedvez neki, mintha „rájárna a rúd"! De másképp is mondhatjuk népiesen: nem kedvez neki a szerencse! A va-

lóság nem támasztja alá lefitymáló fölényét. Filip láthatóan kipihen-
te magát, s jól is lakott, szépséges barátnőjét is megölelgette, érzelmi
viszonyuk értelmét és szilárdságát látványosan kimutatta, a férfi po-
kolba is kívánta érte a fickót. Tehát amikor Filip visszazökkent termé-
szetes állapotába, mintegy egyensúlyi helyzetében, azonnal más szín-
ben tűnt fel. Mobiltelefonját Borihoz hasonlóan már korábban maga
elé helyezte, s kijelentette, hogy jelentős üzleti ügyben fontos hívást
vár! Milyen üzlet? Kérdi a férfi. Rendszergazdának hív egy internetes
kávéház tulajdonosa! Nofene, gondolja a férfi kellenlenül, kerti törpé-
nek, nyári mikulásnak nem hívnak, hékás?! De ez inkább a „savanyú
a szőlő” savas marása, belátja magában, hogy Filip tevékenységéhez
nem ért. Sem az internet, sem a számítógépek, sem a mobilok nem is-
merősei, számára ez az információs szupermezőny olyan, mint a spa-
nyolviasz, fel kell találnia. Hiszem, ha akarom, tehát nem vagy te
olyan nagymenő, Filip!

Ám már kétségtelen, hogy rájár a rúd! Filip mobilja máris cirpel,
pistyog és zenél, apró villámokat, ezüstös fényjelzéseket ereget, s a hé-
kás társalgásba kezd valakivel, sms-ekről, onlinekról és körzetekről
meg vírusokról és védelemről, garanciákat nyújtó programokról be-
szélnek, komolyan értekeznek, amiből sem a férfi, sem Bori nem so-
kat ért. A férfi elviselné, ám azt már kevésbé bírja, hogy a lányka lep-
zetlen csodálattal bámulja barátját, olyan önfelédten, amilyenre csak
a naiv serdülő lélek képes. Filip végül lezárja a tudós eszmecserét: vál-
lalom! Az asztalra teszi a kihunyó mobilt, majd nyugodt önérettel
szól: lesz már zsozsó, Bogárka! Tagadhatatlan, ez valamiféle újszerű-
en természetes és egyszerű önbizalom, s mintha a fölényes bizonyos-
ság jele volna. Sosem érezhettem ilyen mély belső nyugalmat, gon-
dolja a férfi magában, mi történik velünk, mintha külön bolygón
élnénk! Más minőség volnátok, galambocskáim?! Nehogy ti is a vilá-
gítóudvarba szorultatok!

A kíváncsiság is hajtja, nemcsak rossz érzései, tájékozódni kíván-
va ravasz nyomozásba kezd, semleges térségeken bókászva férközni
közel a nyugalmas lelkelethez, szegény bátyó! A búbos vöcsökre te-
reli a szót, s hogy többször látta repülni, sőt halászni a Dunán. A há-
zias bodyguard képe erre felderül, de csak olyképpen, ami fokozott
érdeklődést jelez: a Podiceps cristatus, mosolyog Filip, ökelme nagy
betyár, száz métert elúszik a víz alatt. Nem hinném, hogy valóban őt
látta a folyón, a nagyobb tavakat kedveli ökelme, aztán télen amúgy
is melegebb tájakra költözik. Nem úgy van, mondja erre biztos han-

gon a férfi, a határozottságát szeretné mutatni, egész biztosan vöcsök
volt! Jól ismerem... majdnem azt mondja: jó barátom! Okkal mond-
hatná, annyit bámulta, ahogy halászik... Mire Filip is nagylelkű, csu-
pán annyit mond: meglehet, enyhe volt a tél! De még hozzáteszi a
nyavalyás bodyguard: bár inkább kormorán lehetett..!

Nem hozzád illő barátot találtál, kislotyó! Maflább, kevésbé ta-
pasztalt, inkább szégyenkezőbb, ösztönösen szerényebb fiú kellene
neked, alázatos imádó, nem magabiztos nagymenő! Aztán a fizikuma
is lehetne fejletlenebb, de arányosabb, nem lesz ennek jó vége, Bori!
A fickó sok mindent tud, amit te még nem is sejtessz.

Nézi, ahogy játszanak. Filip megfélekedzik magáról, mintha le-
mondana felnőttegéről, némileg ugrabugra s tahó lesz, szertelen ka-
masz, elgyerekesedik. A férfi később jön rá, hogy tudatosan teszi, így
demonstrálja a köztük dúló, feltétlen szerelmet. Ebben a pillanatban
a tavaszi mezőn ugránczó fiatal kost juttatja a férfi eszébe, gyerek-
korában báránya volt, mindig megnevettette őt, amikor egyszerre
négy lábbal elrugaskodva a földtől, furcsa töredezett bakugrásokkal
rohant a réten, a porcfüvet termő dűlőutakon. Filip busa fejével bö-
ködi a lánykát, s az nevetve húzza a hajánál fogva magához, csiklan-
dozza, s a fickó heherész, Bori sikong, uramisten, gondolja magában
a férfi, derék tudathasadás! Természetes fiatalos játék, testi-lelki is-
merkedés, mégis örültekházának érzem, hogy estem bele? Majd a
lányka behúzódik a fiú ölébe, és eltűnni látszik a vaskos karok és erős
lábak enyhében, hozzábújik, és onnan néz angyali derűvel rá, jó itt,
ragyogja, boldog vagyok! Nagy szemmel, ingerlő tekintettel nézi a
férfit, szinte kikezd vele, és büvöli a kis lotyó, tudja, hogy most meg-
közelíthetetlen és elérhetetlen. Ez Filip, sugározza szemérmetlenül,
nagy és erős, és így szeret engem, s én is kedvelem őt, egymáshoz tar-
tozunk. Csalódottan bámulja őket. Leginkább önmagában csalódott.
Milyen örült módon természetesekek így! De amit ő eddig érzett és
gondolt, annyira ismeretlen eredetű és tisztázatlan célú lehetett, vala-
milyen hebehurgya újjászületésféle folyamat elvetélt magzata. Így ér-
zi magát a férfi az életörömnél és boldog sugárzásnak a fényében.

A helyzet egyike azoknak a mindennapi pokoli pillanatoknak,
perceknek vagy akár óráknak, amelyek nem égetik el áldozatukat – jó-
szerével megszoktuk az ilyen magánpoklokot –, csak egy kissé meg-
pörkölik. A férfi figyel, ahogy néha mintha ravasz erő taszítaná őket
egymástól, de csak azért, hogy a következő pillanatban annál szoro-
sabbban összefonódjanak. Ebben a véletlen szadizmusa nyilvánul

meg! Most pontosan megérzi, mennyire a saját külön világukban élnek, s ő ott mennyire felesleges! Annyira felesleges, hogy szinte nincs is jelen, látják őt, de nem vesznek róla tudomást. Filip semmiképp. A lányka talán néha érzékeli, a kis bestia, gyönyörűen ragyogó szemmel ránéz, talán vélt ügyetlenségéért áll bosszút, ki látna egy ilyen éretlen tinilány lelkébe?, a keskeny, hűvös száj apró csókokat hint a behemót arcára, ajka néha a szájára téved, s ilyenkor már nem keskeny, hideg vonal, hanem finoman megnyílik, s a fogai csillogó gyöngyszemek, ébredj magadra, bátyó!

S Filip mintha fáradna a nagy boldogságban, mintha már nem is volna ínyére, komolyabb és fáradtabb annál, mintsem hogy gondtalanul játszadozzon, felül a heverőn, és a támpárnákra támaszkodik. A lánykát úgy fekteti, hogy feje az ő combján nyugodjon, megtartja magának, de el is bocsátja, elcsendesednek, s a fiú feje lehorgad, s szinte azonnal bóbiskolni kezd.

– Filip, ne aludj! – szól rá a lányka szemrehányóan.

– Filip fáradt... menjetek haza...! – a megcsúfoltság ébredezik a férfiban –, ha álmos, otthon aludjon Filip!

Lomhán cihelődnek, legalább ennyi! gondolja a férfi, talán van még szavam. A lányka nem szól, bár megsértődött, a fiú pedig közönyös marad. Ennek mindegy, vöcsök vagy kormorán, álom vagy ébrenlét, tudja, hogy Bori az övé! Az előszobában a komódnak támaszkodva nézi, ahogy öltöznek. Filip zömök tuskóként, kissé szétterpesztett lábakkal, mozdíthatatlanul áll, a lányka fészülködik. A vilanyfényben szikrázva röpköd csillámló haja, a tükörben a férfira pislant, ravaszkásan kémleli, s mintha mosolyogna magában, megbántottan, ám nem kedvetlenül: rosszkedved van, bátyó?! Majd búcsúzni komoly arccal hozzálép, de mosolygó szemmel csókolja meg, olyan közel a szájához, mintha azt csókolná, majd másik oldalról, mintha szájon csókolná, pedig ajka éppen csak a szája sarkát érinti; hát eljött a fölényes női játékok ideje, kislotyó?!

Aztán hallja, ahogy a lépcsőkön lefelé menet Filip morogva beszél, s a lányka kacarász. Vigyázz! nagyokos, veled is elbánik a kislotyó...!

(Irodalmi Szemle, 2006/9.)